

Coop Väst Ekonomisk Förening
Hållbarhetsrapport
2023

Coop Väst Ekonomisk förening

Lagstadgad hållbarhetsrapport verksamhetsåret 2023

Innehållsförteckning

1. Rapportens omfattning	3
2. Den kooperativa affärsmodellen – grunden för en hållbar verksamhet	3
3. Det samordnade hållbarhetsarbetet i Coop i Sverige	6
3.1 Coop i Sveriges hållbarhetsarbete	7
3.2 Hållbarhetsstrategin 2033	7
3.3 Hållbarhetsdeklarationen	8
3.4 Science Based Targets - vårt klimatarbete.....	10
3.5 Vårt sortiment	10
3.6 Våra förpackningar och plastanvändning	11
3.7 Matsvinn och avfall.....	12
3.8 Hälsa	13
3.9 Sammanfattning av Coop i Sveriges hållbarhetsarbete	14
4 Våra leverantörer	15
4.1 Revisioner	15
4.2 Undantagsprocessen.....	16
4.3 Lokalmat	16
4.4 Citrus i Marocko	17
5. Våra butiker, kontor och terminaler	17
6. Våra medarbetare	21
6.1 Visselblåsarfunktion	21
7. Vårt samhällsengagemang.....	24
8. Summering av hållbarhetsrapport	25

1. Rapportens omfattning

Den här rapporten avser **Coop Väst Ekonomisk förening** och syftar till verksamhetsåret 2023.

Coop Väst Ekonomisk förening ingår i Coop i Sverige (CiS) vilket innebär att en stor del av hållbarhetsarbetet sker samordnat på organisationsnivå. Se mer om samordningen av Coops hållbarhetsarbete under kapitel 3 "Det samordnade hållbarhetsarbetet i Coop i Sverige". Ytterligare beskrivning av gruppens hållbarhetsarbete hittas på Coops hemsida och delvis i Coop Sveriges årsberättelse som offentliggörs i april 2024. Även den kan hittas på Coops hemsida under hållbarhet.

Coop består av 27 konsumentföreningar inklusive sina egna dotterbolag, samt Coop Sverige (CSAB) och Coop Logistik AB (CLAB) som tillsammans är Coop i Sverige. Dessutom finns flera aktiebolag som föreningarna äger och driver. I tabellerna nedan som avser hela Coop i Sverige visas data från de största detaljhandelsdrivande konsumentföreningarna med butiker under varumärket Coop, samt CSAB och CLAB, dvs totalen för hela verksamheten om inget annat anges. Alla kedjeformat är med i redovisningen, dvs Coop, Stora Coop och X:-tra. De resultat som gäller för Coop Väst Ekonomisk förening redovisas separat nedan och kan jämföras med det övergripande resultatet för hela Coop i Sverige där så är möjligt. Rapporten följer årsredovisningslagen och det tillägg som gäller obligatorisk hållbarhetsredovisning. Rapporteringsåret 2025 kommer en övergång till CSRD (Corporate Sustainable Reporting Directive) att ske. Under 2024 sker både en rapportering enligt nuvarande lagstiftning och en kapacitetsuppbyggnad inför kommande rapportering enligt ny lagstiftning.

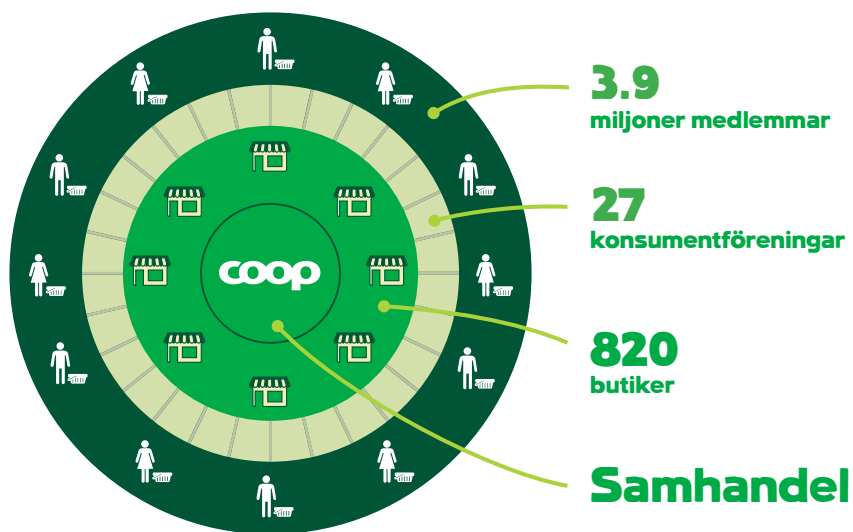
2. Den kooperativa affärsmodellen – grunden för en hållbar verksamhet

Ända sedan konsumentkooperationen grundades år 1899 har det grundläggande syftet varit att skapa medlemsnytta genom den samlade styrkan av medlemmarnas konsumtion. Idag ägs Coop av 3,9 miljoner medlemmar som genom sitt personliga engagemang och sina inköp

lägger grunden för verksamheten. Allt överskott som skapas går tillbaka till medlemmen eller återinvesteras i verksamheten, vilket skapar ett cirkulärt kretslopp enligt Figur 2.

Organisationen vilar på en kooperativ värdegrund och styrs demokratiskt utifrån principen *en medlem, en röst*. Vår vision är att vara *Sveriges viktigaste konsumentkraft*, och låta den ambitionen vägleda Coops arbete framåt. Med medlemmarnas intresse i centrum agerar Coop för att bidra till en hållbar utveckling och att leva upp till vårt syfte – att vara den goda kraften i mat-Sverige. Eftersom vi inte drivs av kortsiktiga finansiella intressen kan vi fatta beslut som lägger grunden för långsiktig hållbarhet för såväl den egna organisationen som för vår omvärld. Tack vare vår stora medlemsbas kan vi dessutom vara en stark röst i samhällsdebatten och ta strid för konsumenternas bästa. Vårt medlemslöfte *Tillsammans ger vi varje medlem mer* (mer för pengarna, mer hållbara val och mer smidiga och inspirerande upplevelser) i kombination med vår kooperativa affärsmodell gör det möjligt för våra medlemmar att verka för en hållbar samhällsutveckling när de handlar på Coop. Hållbarhetsstrategin 2033 utgår från medlemslöfte med fokus på att ge mer möjligheter för hållbara val. Läs mer om hållbarhetsstrategin 2033 under kapitel 3.2 ”Hållbarhetsstrategin 2033”.

Vår gemensamma organisation och ägarstruktur redovisas i figur 1 nedan. I det yttersta lagret hittas medlemmarna, våra ägare, som genom sitt medlemskap i konsumentföreningen och den demokratiska processen sätter ramarna för vår organisation. I cirkelns kärna finns vår samhandel, där vi verkar tillsammans för att skapa stordriftsfördelar och dela på resurser, funktioner och skapa en riktning tillsammans, helt i linje med den kooperativa affärsmodellen. Genom vår kooperativa samhandel och vår butiksdrift skapar vi nytta för medlemmarna. Alltså strävar alla lager av cirkeln mot ett gemensamt mål, hållbart ägande och hållbar konsumtion.

Figur 1 Modellen för samhandel som ger oss skalfördelar

Figur 2 illustrerar vår cirkulära kooperativa modell, med medlemmarna i centrum. Modellen visar hur vi genom vår kooperativa ägarform lägger grunden för både en hållbar ägandeform och strävar efter en så hållbar konsumtion som möjligt. Evighetssymbolen visar hur den kooperativa modellen är ett slutet kretslopp där alla resurser återinvesteras eller förs tillbaka till medlemmarna.

Figur 2 Coops kooperativa modell med medlemmen i mitten

Inom ramen för varumärket Coop drivs den 31 dec 2023 totalt 820 butiker av 27 föreningar. Genom den partihandel som bedrivs av CSAB för hela Coop i Sverige och med stöd samhandelsavtalet skapas stordriftsfördelar som gör det möjligt att erbjuda våra kunder och medlemmar hållbara och prisvärda varor. CSAB ansvarar för frågor som rör sortimentsutveckling och inköp, kommersiella erbjudande, kampanj och direktreklam, online, formatstrategi för Coops olika butiksformat, all marknadskommunikation, affärsutveckling och affärsstöd. I det ingår både kvalitetssäkring av processer och rutiner inklusive hållbarhetsfrågor samt stöd vid revisioner. De 27 föreningarna driver sina butiker under varumärket Coop, som i sin tur förgrenar sig i tre olika huvudformat, Stora Coop och Coop och X:-tra. Den nya organisationen inom CSAB där Kedja är ett nytt affärsområde under 2023 kommer ytterligare stärka arbete med samhandel och gemensamma inköp osv. Mer information om Coops organisationsstruktur går att hitta på coop.se.

3. Det samordnade hållbarhetsarbetet i Coop i Sverige

Enligt det samhandelsavtal som finns mellan parterna inom Coop i Sverige har CSAB det samordnande ansvaret för hållbarhetsfrågor. Genom det nära samarbetet mellan CSAB och föreningarna säkras effektivitetsvinster såväl som kvalitet i hållbarhetsarbetet. Avtalet dikterar att CSAB bland annat ska utarbeta och fastställa en gemensam hållbarhetsstrategi och hållbarhetspolicys för hela Coop i Sverige samt ge övriga delar av verksamheten tillgång till en gemensam struktur, uppföljning samt kompetens inom hållbar utveckling.

Föreningarna åtar sig att agera i enlighet med de beslut som fattas av CSAB gällande hållbarhetsfrågor samt att implementera den gällande hållbarhetspolicyn och hållbarhetsstrategin. Beslut om inriktning, mål och strategier sker i styrelsen där föreningarna är representerade.

Enheten Hållbarhet arbetar med strategisk riktning, uppföljning, lagefterlevnad, inspiration, utbildning, samt förvaltningen och utvecklingen av hållbarhetsdeklarationen och andra metoder. Det huvudsakliga ansvarsområdet för enheten är hållbarhet och hälsa. Allt arbete sker tvärfunktionellt vilket innebär att flera föreningar, affärsområden, avdelningar, enheter, och personer inom Coop i Sverige är delaktiga. Det tvärfunktionella arbetet har varit en förutsättning för att komma vidare med till exempel hållbarhetsstrategin 2033. En stor del av arbetet sker också med externa intressenter.

Utöver det vardagliga arbetet har vi aktivt deltagit i arbetet med att ta fram en ny färdplan för en hållbar livsmedelskedja tillsammans med WWF som driver ett initiativ med de 15 största aktörerna inom livsmedelssverige. Det så kallade Handslaget med färdplan för en hållbarlivsmedelskedja undertecknades av alla de 15 deltagarnas Vd:ar. Det visar på en stark vilja inom livsmedelsbranschen för riktat arbete med hållbar utveckling och att vi alla gör det i en gemensam riktning.

Avsnitten nedan beskriver huvuddragen av det samlade hållbarhetsarbetet som sker inom Coop i Sverige och några av de resultat som har uppnåtts. För vidare läsning om hållbarhetsarbetet och de samlade resultat som har uppnåtts inom Coop hänvisas till Coops hemsida samt äldre versioner av års- och hållbarhetsredovisningar.

3.1 Coop i Sveriges hållbarhetsarbete

Vårt medlemslöfte är *”Tillsammans ger vi varje medlem mer”* och vår vision är att vara den goda kraften i mat-Sverige vilket sammantaget ger oss en helhetsbild som vi ska verka efter. För att uppnå detta bedriver vi ett ambitiöst hållbarhetsarbete som styrs av vår policy och hållbarhetsstrategi. Under hela 2023 fortsatte arbetet med att utveckla, forma och slutföra innehållet och beskrivningen av Hållbarhetsstrategin 2033. Den 6 dec fastställde CSAB:s styrelse innehållet och beslutade att det är den som Coop i Sverige ska arbeta efter. Under hösten 2023 har förankring skett inom CSAB, KF och föreningarna.

3.2 Hållbarhetsstrategin 2033

Hållbarhetsstrategi 2033 bygger på att integrera hållbarhet i alla våra processer och rutiner för att säkra att hållbarhetsaspekten är omhändertagen i allt vi gör. Det innebär ett nytt tvärfunktionellt arbetssätt som är datadrivet där underlag tas fram baserat på kvittodata, hållbarhetsdeklarationen och ett eget skapat hälsoscore. Med stöd av AI enheten har vi skapat möjlighet för analyser där vi lägger ihop all data. Det gör att vi kan se hur hållbart och hälsosamt vi säljer i stunden för alla våra 820 butiker och e-handel i hela Sverige. Det ger oss

möjligheter att också prognostisera vilka förflyttningar vi bör göra genom att sälja andra produkter eller mängder av det vi redan säljer. Vi får på det sättet ett underlag för beslut, inte bara i stunden utan även längre fram.

Hållbarhetsstrategin 2033 utgår från vårt medlemslöfte, *Tillsammans ger vi varje medlem*. Man ska som medlem känna att man kan göra hållbara val, att vi hjälper medlemmen med valen och att man kan transparent se hur vi arbetar. Hållbarhetsstrategin 2033 beskriver hur vi ska arbeta med helheten inom hållbar utveckling dvs alla tio parametrar inom hållbarhetsdeklarationen. Socialt ansvar har särskilt lyfts ut som ett viktigt område. Även Hälsa och Cirkularitet. Se figur 3 nedan som visar på vilka de fem prioriterade hållbarhetsområden är.

Viktigt är att arbeta vidare på det som redan finns på plats, till exempel Science Based Target målen som vi satt upp (se klimatdelen).

En viktig del av det fortsatta arbetet är att hitta ett nuläge för delarna i Hållbarhetsstrategin 2033. Genom det datadrivna arbetssättet kan vi också testa oss fram till det framtida läget som vi ska ha. Framtida läget baseras också på omvärldens målbilder till exempel EU:s ambition om Net-Zero (klimatneutral) till 2050.

Figur 3 De fem prioriterade hållbarhetsområdena som är grunden för hållbarhetsstrategin 2033

3.3 Hållbarhetsdeklarationen

Sedan 2019 har CSAB utvecklat hållbarhetsdeklarationen vilket är ett metodverktyg som syftar till att redogöra för ett livsmedels hållbarhetsavtryck. Utvecklingsarbetet har genomförts tillsammans med leverantörer och standardägare samt med expertis både internt och externt. Ambitionen med utvecklingen av hållbarhetsdeklarationen är delvis att

styra vårt sortiment och våra inköpsprocesser i en mer hållbar riktning, och dels att fungera som stöd och underlätta för medlemmen att göra mer hållbara konsumtionsval vid köptillfället. Efter lanseringen våren 2021 har vi utvecklat regelverket som redovisar metodiken bakom verktyget samt de källor som använts. Vi har bedömt att regelverket fortsatt håller en hög nivå och är framkant samt speglar det senaste källorna, mätmetoder etcetera som finns. Allt är fortsatt transparent och öppet för vem som helst att använda. Under 2023 har fokus varit att underlätta för våra leverantörer att använda hållbarhetsdeklarationen. Det arbetet har varit tvärfunktionellt med framför allt fördjupat arbete med affärsområdet DigIT (Digital och IT). Vi har tillsammans med extern konsult säkrat databasen och uträkningarna samt skapat ett mer lättanvänt gränssnitt för våra leverantörer och för vår organisation.

Under 2023 har vi också satt i gång dialog med Coop i de andra nordiska länderna för att man även där ska kunna ta del av den information som finns kring våra gemensamma produkter. Den dialogen kommer att fortsätta under 2024.

Vi har tagit fram ett nytt gränssnitt för medlemmen som scannar produkter. Det har testats och kommer att skapa en djupare förståelse och förenkla för medlemmen att göra hållbara val. Under 2024 kommer den nya designen för app och on-line att komma ut.

Hållbarhetsdeklarationen är en viktig del av vårt strategiarbete och är en förutsättning för att vi ska kunna bedöma en produkts hållbarhetsprestanda. Hösten 2023 har vi ytterligare utvecklat skalan för bra till dålig hållbarhetsprestanda. Den skalan visar oss direkt om det vi säljer har bra eller dålig hållbarhetsprestanda.

31 dec 2023 var det mer än 14 500 (13 800, 2022-12-31) varor som har hållbarhetsdeklaration där ca 90% (92% 2022-12-31) av EVM och 94% (94% 2022-12-31) Frukt & Grönt har det. Målet är att 100% av våra omsatta varor ska ha en hållbarhetsdeklaration. 31 dec 2023 hade ca 72% (75% 2022-12-31) det. Minskningen av EVM och total omsättning från förra året beror på avsaknad av rutiner för överförande av information mellan system internt och mellan Coop Trading och oss. Förbättringsarbete för att öka nivåerna igen har satts i gång under senhösten 2023. Läs mer om hållbarhetsdeklarationens parametrar och regelverket på coop.se/hallbarhetsdeklarationen.

3.4 Science Based Targets - vårt klimatarbete

Under november månad 2021 fick vi våra ambitiösa klimatmål godkända av Science Based Targets. Det innebär att vi har som mål minska vår klimatpåverkan (Scope 1 och 2) med 50% fram till 2026. För att lyckas med detta arbetar vi bland annat med att byta ut gamla köldmedia, välja fossilfria transportmöjligheter, förflyttning till tågtransport i stället för lastbil, samt satsa på energisparande lösningar såsom solceller på vårt nya automatlager.

Till 2026 ska två tredjedelar av våra leverantörer ha satt sina Science Based Targets (SBT) och vi ska minska våra produkters klimatpåverkan med 25% jämfört med basåret 2019. Detta kräver mycket av oss internt, men för att lyckas kommer vi också behöva samarbeta med andra aktörer i branschen och i varornas livscykelkedja. Arbetet med att nå de uppsatta målen kommer att beröra hela Coop i Sverige och har fortsatt planerats under 2023. Vi har bland annat tagit fram underlag för vilken klimatpåverkan vi har idag per kategori, förening, produkt, tidpunkt, butiksformat osv. Vi har möjligheter att se hur vår försäljning och klimatpåverkan hänger ihop. Det ger oss en tydligare nulägesbild av vad vi kan göra nu och vad vi måste satsa på kommande år för att minska vår klimatpåverkan och nå våra mål. Vi har under senhösten påbörjat arbetet med FLAG mål (Forest, Land and Agriculture) som är nästa utveckling och fördjupning av SBT.

Våra mål är bara en början på vårt klimatarbete. Vi kommer, liksom Sverige och resten av världen, sträva efter att minska våra klimatpåverkande utsläpp och nå netto noll utsläpp. Sveriges riksdag har satt det nationella målet netto noll utsläpp år 2045.

3.5 Vårt sortiment

Eftersom den största miljömässiga och sociala påverkan från Coops verksamhet kommer från produktionen av de varor som säljs i butik så är det viktigt för oss att göra det möjligt för våra kunder och medlemmar att välja ett hållbart sortiment. Vi arbetar ständigt för att förbättra och utöka vårt idag redan omfattande hållbara sortiment. I det arbetet använder vi oss bland annat av hållbarhetsdeklarationen som vägledning och metodik.

Vi är stolta över att vara en dagligvarukedja som ligger i toppen med avseende på försäljningen av ekologiska livsmedel, som under 2021 var 7,8% av hela Coop i Sveriges livsmedelsförsäljning. Detta var dock minskning från 9,2% (2019) vilket motsvarar den generella nedåtgående trenden i hela branschen de senaste tre åren. Trenden nedåt har sedan dess fortsatt och under 2023 var försäljningsandelen ekologiska varor 5,9 %. Däremot ser vi att den övergripande efterfrågan på svenska livsmedel ökar där varor med från Sverige-märkning ökade från 10,0 % 2021 till 11,3 % 2022 för att fortsätta uppåt till 11,6 % under 2023.

Världsläget med kriget i Ukraina, ökade räntor, tydliga skördebortfall pga. en varm och först regnig sommar i Sverige samt en torr sommar i södra Europa, och ett energipris som stigit snabbt har påverkat oss mycket även under 2023. Det har varit svårt att förutspå prisändringar och medlemmarnas ändrade köpmönster. Vi har tillsammans med 15 andra stora livsmedelsaktörer skrivit under färdplanen för en hållbar livsmedelskedja. Det innebär bland annat att vi ska öka den ekologiska försäljningen, erbjuda mer naturbeteskött och tillhandahålla hållbara val. Det är ett tvärfunktionellt arbete som hela Coop i Sverige ska arbeta med i linje med Hållbarhetsstrategin 2033.

Vi har utvecklat, uppdaterat och strukturerat om våra varu- och leverantörskrav. Den bilaga som alla leverantörer skriver under när vi tecknar avtal. I varu- och leverantörskraven lyfter vi till exempel våra djurvälståndskrav, användningen av antibiotika, certifiering av soja och palmolja och andra områden som vi vill driva framåt. Det är både branschöverenskommelser och våra egna krav utöver det. Leverantörerna ska följa dessa och vi gör revisioner samt stickprovskontroller. Det vi har störst rådighet över är våra EVM (Änglamark, Coop och X:-tra).

3.6 Våra förpackningar och plastanvändning

Förpackningsfrågan är en viktig fråga för vårt hållbarhetsarbete kopplat till sortiment. Förpackningen är ofta en symbol och kommunikationsyta till medlemmen och kunden kring hållbarhet. Inom EU sker idag ett stort arbete med ny lagstiftning, riktlinjer och direktiv. Hårdare lagstiftning från EU träder i kraft varefter och vårt förberedande arbete för att

uppnå lagen har fortsatt under hela 2023. Vi ligger väl i fas med att genomföra de åtgärder som lagen kräver och under 2021 fastslogs ett ställningstagande för plast som bygger på SUP-direktivet från EU. Vårt arbete med förpackningar och plast utgår från det ställningstagande, samt från vårt samarbete med Svensk Dagligvaruhandel (SvDH) då förhållningssättet till plast och förpackningar är till stor del branschgemensamt.

- Coops användning av plast ska vara resurseffektiv, innovativ och ansvarsfull. Vi ska jobba för att minska vår plastanvändning där så är möjligt.
- År 2025 ska alla Coops plastförpackningar under egna varumärken, samt alla förbrukningsvaror för mat och dryck förpackad i butik, vara återvinningsbara.
- År 2030 ska alla dessa förpackningar vara tillverkade av 100 procent förnybar eller återvunnen plast.
- Vi ska aktivt bidra till att öka våra medlemmars kunskap om plast och att alltmer plast återvinns och återbrukas.

Sent 2023 har vi tillsammans med branschkollegor, bland annat genom SvDH (Svensk Dagligvaruhandel) tagit fram ett roterande system för take-away förpackningar. Från årsskiftet 2023/24 trädde hårdare lagstiftning in som drivit på den utvecklingen. Vårt tidigare arbete i branschen kring cirkulerande förpackningar har hjälpt oss på vägen. Vi har även fortsatt deltagit i ett branschgemensamt arbete som Axfoundation och SvDH driver kring lastbärare för hemleverans av beställningar online. Tillsammans i branschen undersöker vi möjligheterna med ett gemensamt roterande system. Flera erfarenheter från on-the-go initiativet kan användas även här. Under 2023 har vi genomfört tester för att samla erfarenhet kring olika material och funktioner. Vi kommer under 2024 tillsammans med branschen fortsätta att hitta gemensamma lösningar.

3.7 Matsvinn och avfall

En viktig fråga för Coop är att minska matsvinnet i butik och lager. Genom insatser så som förbättrade beställningssystem som ser till att det finns tillgång till rätt mängd varor i butik, färdigrätter av mat med kort bäst-före-datum, och sänkta priser på varor med kortare hållbarhetstid så har vi lyckats minska vårt svinn under de senaste åren. Vi har nytecknat

avtal med Karma och To-Good-To-Go som erbjuder lösningar för att sälja livsmedel som är på väg mot utgångsdatumet. Utgångspunkten i avfallsarbetet utgår från vårt ställningstagande från 2020 *Matsvinn ska vara mindre än 1% av omsättningen 2025*. Vårt ställningstagande är även riktat till konsumenterna och arbetet med att uppmuntra minskat matsvinn i hemmet kommer att fortsätta under 2024, liksom arbetet med att ta fram fler interna rutiner kopplat till matsvinn.

Under 2023 har vi påbörjat kartläggningen av andra avfallsfraktioner än matsvinn och se över vilka lösningar som finns i föreningarna och butikerna. Utifrån det kommer vi ta fram rutiner för avfallshanteringen med ambitionen att inte ha något avfall som en del av vår Hållbarhetsstrategin 2033. Den inventering som vi gjort visar på olikheter inom Coop i Sverige på sorteringsgrad och fraktioner. Mycket beror på utrymme för sortering. De mindre butikerna har självklart det svårare att skapa plats för omfattanden källsortering. Det är en kommande utmaning som vi tillsammans inom Coop i Sverige ska lösa kommande år.

Coop Väst samarbete med Smyrna Kyrkan i Göteborg har under 2023 utökat och nu hämtas matsvinn från 5 butiker 4 dagar i veckan. De hämtar varor som är på väg att bli matsvinn. Dessa packas redan samma dag som de hämtas, och vi är med och bidrar till att 220 familjer varje vecka har möjlighet att ta del av dem. Vi är del av den goda kraften i samhället.

3.8 Hälsa

Ett ställningstagande för hälsa antogs under 2022 och ligger till grund för hur vi ska arbeta framåt. Det fanns en tanke att under 2023 arbeta med Matpyramiden som tog fram 1974. Det arbetet har inte skett pga. resursbrist och fokus på att ta fram hållbarhetsstrategin 2033. Arbeta kommer att tas upp så snart resurser finns. Vi har i stället skapat en hälsoscore för våra produkter för internt bruk och som underlag för styrning. Det är sammanslagning av Nutriscore och Nyckelhålet som vi satt samman med egna värderingar kring vissa kategorier med till exempel mkt fiberinnehåll. Hälsoscoret är en del av Hållbarhetsstrategin 2033 och det nya mer datadrivna arbetssättet. Det ger oss möjligheter att internt förstå bättre hur hälsosamma vår produkter är. På det sättet kan vi på samma sätt som med hållbarhetsdeklarationen, koppla ihop kvittodata och se exakt vad vi säljer och hur hälsosamt det är. Det kommer att bli ett underlag för beslut kring till exempel kampanjer

och sortimentsutvecklingen. Tillsammans med hållbarhetsprestandan får vi ett sätt att djupare förstå hur vi ska kunna ge våra medlemmar mer enligt vårt medlemslöfte.

Vi kommer också tillsammans med branschen fortsätta stärka arbetet med främjandet av livsmedelsverkets rekommendation att alla ska äta minst 500 gram frukt och grönt per dag samt ytterligare stärka nyckelhålet i marknadsföringen.

Coops ställningstagande för hälsa lyder:

Coop ska skapa förutsättningar för medlemmar och kunder att äta mer hälsosamt genom att utveckla, marknadsföra och inspirera till ett hälsosammare grönare liv. Coop sätter mål för hälsosam växtbaserad försäljning 2025 och 2030.

3.9 Sammanfattning av Coop i Sveriges hållbarhetsarbete

Under 2023 har vi:

- format Hållbarhetsstrategin 2033 som gäller för hela Coop i Sverige. Det är ett tvärfunktionellt arbete med flera inblandande som enheten Hållbarhet har varit ledande för. Riktning kommer att bli tydlig med basen i att ta fram underlag för beslut med ett datadrivet arbetssätt.
- fortsatt utvecklingen av användbarheten för hållbarhetsdeklarationen både för medlemmen som skannar och vill förstå hållbarhetsprestandan för produkten och för oss själva internt i vår produktutveckling.
- skapat en hälsoscore som visar med ett index från 1 (bäst) till 5 (sämst) hur hälsosam en produkt är. Det är ett internt verktyg för vår styrning.
- fortsatt arbete med våra klimatmål enligt SBT (Science Based Target) och kommer arbeta vidare med FLAG som är en mer detaljerad utveckling av målen.
- Underlätta arbetet med våra varu- och leverantörskrav genom att uppgradera och göra dom mer användarvänliga
- Arbetat vidare tillsammans i branschen kring roterande system för take-away förpackningar och för online-leveranserna.
- Ytterligare utvecklat vårt matsvinnsarbete med stöd för flera sätt i butiken att arbeta med "matsvinns-koncept", underlätta processer för att skänka mat, sätta ner priset med stöd i appar och andra metoder.

4 Våra leverantörer

Vi strävar efter att arbeta med leverantörer som delar vår syn på vad som är bra för människor, djur och natur. För att vara en hållbar leverantör till Coop ska leverantören ha skrivit under Coops externa uppförandekod och Coops varu- och leverantörskrav, vara tredjepartsreviderad, samt långsiktigt bidra med ett hållbart sortiment. Vår uppförandekod ställer särskilda krav gällande mänskliga rättigheter, korruption, arbetsmiljö, miljö och matfusk. Uppförandekoden baseras på internationellt vedertagna initiativ och standarder såsom FN:s Global Compact, FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, FN:s konventioner om barns rättigheter och avskaffande av all slags diskriminering mot kvinnor, OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt ILO:s konventioner. Coops övergripande arbete med hållbarhet och hälsa med leverantörerna utgår från FN:s 17 globala mål och vår Hållbarhetsstrategi 2033. Coops varu- och leverantörskrav ställer specifika krav på bland annat djurvälstånd, hållbart fiske, och utfasning av farliga kemikalier. Den är en bilaga till avtalet mellan oss och leverantören. Samtliga leverantörer, deras underleverantörer, och övriga affärs- och samarbetspartners omfattas av Coops krav, som ofta går längre än vad lagstiftningen kräver. Varu- och leverantörskraven gäller även lokala och regionala inköp som sker genom föreningarna och via butikerna direkt.

Vi har under 2023 gjort ett stort arbete på att skapa en mer användarvänlig struktur för varu- och leverantörskraven. Samtidigt gjordes en översyn av krav, formuleringar, och innehåll. Det arbetet slutfördes av enheten Hållbarhet och är nu klart. De genomgångna varu- och leverantörskraven är en bilaga till avtalet som vi skriver med leverantören och nuvarande avtal uppgraderas nu. Dessutom planeras en utbildningsinsats att genomföras under 2024 för berörda i framför allt affärsområdena Sortiment och Inköp som ska leda till en ökad förståelse samt dialog med leverantörerna kring våra krav.

4.1 Revisioner

Som inköpare av varor från ett stort antal leverantörer finns det alltid en risk att krav och förväntningar inte levs upp till av alla leverantörer. En del av Coops inköp kommer från länder som BSCI (Business Social Compliance Initiative) klassar som högriskländer, vilket kräver extra insatser kring dessa inköp. Coop riskbedömer leverantörer och följer upp prioriterade leverantörer för att kontrollera att kraven efterlevs. När det kommer till Coops

egna varumärken (EVM) genomgår de en särskild process som innebär noggrann kvalitetsgranskning. Under 2023 har 34 revisioner genomförts på plats både i Sverige och i övriga världen. Hela tiden pågår dialoger med våra leverantörer om risker och hur arbete med att minimera riskerna ser ut.

Vanliga år kontrolleras kontinuerligt leverantörer av EVM-produkter genom besök och revisioner för att säkerställa att de lever upp till produktsäkerhet, djurvälstånd, och socialt ansvar. När det kommer till andras varumärken (AVM) genomför Coop stickprovskontroller för att kontrollera den ekologiska och sociala hållbarheten i värdekedjor. Alla leverantörer har drabbats av samma problem att inte kunna genomföra revisioner i samma utsträckning som innan pandemin.

4.2 Undantagsprocessen

När vi upptäcker avvikelser från våra varu- och leverantörskrav eller från vår uppförandekod tar vi gemensamt med leverantören fram en handlingsplan för att se till att föreslagna förbättringar sker. Vi har en undantagsprocess som vi följer där vi anger tidsram samt handlingsplan för undantaget. Skulle leverantören inte följa den överenskomna handlingsplanen kan det bli aktuellt att bryta affärsöverenskommelsen. Hela undantagsprocessen genomgick en förändring under 2023. Vi hittade eskaleringsvägar och vem som har ansvar i dialogen mot leverantören både för att sätta upp en handlingsplan och för att följa upp om och när förändringar sker. Nu är det chef för EVM och hållbarhetschef som tillsammans tillstyrker eller avslår undantagen. Underlag för undantagen skapas av inköpare, sortimentsutvecklare och kvalitetsansvariga tillsammans.

4.3 Lokal mat

CSAB är ansvarig för den centrala partihandeln, vilket säkerställer riskbedömning, kvalitetsgranskning och uppföljning. En viktig del av det arbetet handlar också om att kunna erbjuda våra medlemmar och kunder ett lokalt anpassat sortiment. Dessa inköp sker lokalt och med samma höga krav på kvalitet, hållbarhet och säkerhet. Lokala leverantörer genomgår en gedigen urvalsprocess där vi bland annat ställer krav på att livsmedelscertifiering och kollektivavtal finns på plats samt att leverantören uppfyller Coops

uppförandekod för leverantörer samt varu- och leverantörskraven. Genom våra inköp från lokala producenter bidrar vi till ett bevarande av en levande landsbygd och småskalig svensk produktion av hög kvalitet.

4.4 Citrus i Marocko

I april 2022 publicerade Oxfam, på uppdrag av Coop, en rapport med avseende på arbetsförhållandena för migrant- och säsongarbetare vid citrusproduktionen i Marocko. Oxfam genomförde en så kallad HRIA (Human Right Impact Assessment) där risker identifieras och där Oxfam kompletterar med en handlingsplan för att minimera riskerna och förbygga kommande risker. Under Q2-Q4 2022 har vi tillsammans med Oxfam och framför allt ETI Sverige (Etichal Trading Initiative) arbetat med att skapa en bredare bild av hur andra inom livsmedelsbranschen agerar. Vi har inom arbetet med ETI specifikt lyft migrant- och säsongarbetarens situation och tillsammans med andra inom livsmedel och dryckesbranschen arbetat fram en modell för dialog med arbetare, producenter, köpare, transportörer, och fackförbund för att skapa bättre förutsättningar för arbetarna. Coop har hela tiden varit transparenta med resultatet från rapporten och på så sätt skapat förutsättningar för en konstruktiv dialog mellan medlemmarna i ETI. Arbetet har fortsatt med rundabordssamtal på plats i Marocko mellan oss som köpare och då tillsammans med andra dagligvaruhandlare och produktionskedjan samt politiker i Marocko. För att fler köpare skulle vilja vara med så breddades produktionen till att även gälla tomater och jordgubbar. Tack vare Oxfam och ETI har vi kunnat genomföra rundabordssamtalen. Under hösten 2023 var samtalen pausade på grund av omvärldsläget. Under våren 2024 kommer samtalen att återupptas igen.

5. Våra butiker, kontor och terminaler

Våra butiker ska vara så hållbara som det bara går. Med hållbara butiker menar vi butiker som drivs med förnybar el, ger kunden inspiration, har ett hållbart utbud, och som guidar kunderna till det hållbara sortimentet i butiken. Denna höga ambitionsnivå ger oss förutsättningar för att fortsatt vara det ”grönaste varumärket”. Det är också viktigt för oss att ha en hög ambition då merparten av vår verksamhets direkta påverkan på klimat (scope 1 och 2), resursanvändning, samt andra hållbarhetsaspekter kommer från butiksdriften och

våra lager. Det kan till exempel vara godstransporter, köldmedia, avfall och matsvinn, plastanvändning osv. CSAB driver inte butiker utan det sker hos föreningarna. Terminalerna är CLABs verksamhet och kontor har vi CSAB, CLAB och föreningarna samt i de större butikerna.

Genom vårt arbete med våra klimatmål enligt Science Based Targets och våra ställningstaganden kring plast och matsvinn så strävar vi efter att sätta in rätt sorts insatser. Genom tät dialog mellan CSAB, CLAB och föreningarna får vi samförstånd i vad som ska göras gemensamt och vad som var och har ansvar för att genomföra och följa upp. I och med hållbarhetsstrategin 2033 kommer det gemensamma arbetet att bli än mer viktigt vilket kommer kräva ökat samarbete framåt.

Samlat nedan finns tabeller som visar på Coop i Sveriges samt för **Coop Väst Ekonomisk förenings** klimatpåverkan kopplat till elförbrukning samt andra mätpunkter med tillhörande växthusgasutsläpp.

Elförbrukning i MWh inom Coop i Sverige totalt

Elförbrukning*	Coop 2020	Coop 2021	Coop 2022	Coop 2023
El butiksdrift**	434 495	404 727	410 043	369 681
El lager	21 928	22 077	21 927	21 357
El huvudkontor	667	621	558	540
Totalt	457 091	427 425	432 529	391 578

* notera att några av föregående års siffror har uppdaterats efter att ny data har kommit in efter rapporteringstillfället samt att **2023 års siffror är exkl. Coop Värmland pga. senarelagd inrapportering och stämma

Växthusgasutsläpp, ton CO₂-eqv, för Coop i Sverige samt för Coop Väst

Serie*	Coop 2020	Coop 2021	Coop 2022	Coop 2023	Coop Väst 2021	Coop Väst 2022	Coop väst 2023
Köldmedier (scope 1)	10 140	10 689	10 519	14 040	2 197,1	1 553,9	1386,5
Elförbrukning (scope 2)	4	74	105	57	14,7	17,9	17,3
Elförbrukning (scope 3)	4 746	5 308	7 495	4117	1 052,3	1 284,0	1243,9
Fjärrvärme (scope 2)	2 407	2 559	729	733	0	0	0
Fjärrvärme (scope 3)	430,6	332	170	171	0	0	0
Tjänsteresor (scope 1)	845	699	1 300	566	192,8	198,6	129,4
Tjänsteresor (scope 3)	515	343	689	551	60,1	59,9	53,9
Godstransporter online (scope 3)	3 097	2 875	1 850	531	1 176,1	64,5	46,5
Godstransporter logistik (scope 3)	27 368	27 603	27 760	26 030	0	0	0

Transporter marknad (scope 3)	1 500	1 581	1 068	1086	0	0	0
Totalt	51 051	52 062	51 685	47 882	4 693,1	3 178,9	1 617,6

* notera att några av föregående års siffror har uppdaterats efter att ny data har kommit in efter rapporteringstillfället samt att 2023 års siffror är exkluderat Värmland pga. senarelagd inrapportering och stämma

Växthusgasutsläpp tjänsteresor, ton CO₂-eqv, för Coop i Sverige samt för Coop Väst

Serie	Coop 2020	Coop 2021	Coop 2022	Coop 2023*	Coop Väst 2021	Coop Väst 2022	Coop Väst 2023
Hyrbilar	6	12	16	6	1	0	1
Tjänstebilar	828	685	1 300	566	193	199	129
Egen bil (milersättning)	374	250	315	226	59	60	52
Tåg	1	0	0	0	0	0	0
Flyg	113	74	352	319	0	0	0
Totalt	1 322	1 020	1 983	1117	253	259	182

*2023 års siffror är exkluderat Värmland pga. senarelagd inrapportering och stämma

Förändring utsläpp av växthusgaser i förhållande till 2008 års nivå, Coop i Sverige totalt

Serie	Förändring växthusgasutsläpp, % *
-------	-----------------------------------

2016	0,0
2017	-61,6
2018	-60,9
2019	-53,5
2020	-54,5
2021	-53,7
2022	-54,6
2023	-53,5

* notera att några av föregående års siffror har uppdaterats efter att ny data har kommit in efter rapporteringstillfället samt att 2023 års siffror är exkluderat Coop Värmland pga. senarelagd rapportering och stämma

6. Våra medarbetare

Det totala antalet medarbetare i Coop i Sverige är dryga 20 000 personer. Samtliga av dessa omfattas av kollektivavtal och av vår interna uppförandekod. Våra policys på personalområdet guidar oss i vårt arbete för att ta det arbetsgivaransvar som åligger oss. Detta inkluderar bland annat att vi genomför regelbundna lönekartläggningar, strävar efter att skapa en god arbetsmiljö samt att vara en attraktiv arbetsgivare. Genom den interna uppförandekoden åtar sig medarbetaren att leva upp till våra krav på god affärsetik och nolltolerans mot korruption. Coops interna uppförandekod gäller för hela Coop i Sverige.

Ett gediget program för ledarutveckling har genomförts under 2023. Hållbarhetsfrågorna är en del av det programmet och har tilldelats en egen del av utbildningen.

6.1 Visselblåsarfunktion

Det är viktigt för oss att medarbetare kan slå larm om de misstänker att något strider mot de etiska riktlinjer som finns beskrivna i vår uppförandekod. Under 2021 inrättades en whistleblower-funktion där medarbetare anonymt kan rapportera till en extern part om de

misstänker eller upptäcker saker så som säkerhetsrisker på arbetsplatsen, ekonomiska oegentligheter och korruption, allvarliga trakasserier eller miljöbrott. Kanalen är öppen för alla medarbetare inom Coop i Sverige. Sedan 2022 används ett gemensamt system för anonym inrapportering av visselblåsarärenden. Ärendena passerar en extern advokatbyrå för bedömning innan de som konstateras vara visselblåsarärenden anonymt lämnas över för intern utredning och hantering. 2023 kom totalt 16 ärenden in via visselblåsarfunktionen, varav 8 utav dessa bedömdes vara visselblåsarärenden genom den första filtreringen.

Tabellerna nedan avser totalt antal anställda inom hela Coop i Sverige samt för Coop Väst

Medarbetare*	Coop 2020	Coop 2021	Coop 2022*	Coop 2023*	Coop Väst 2021	Coop Väst 2022	Coop Väst 2023
Medelantal medarbetare (st)	11 422	11 441	14 040	11 243	2 340	2 362	2 357
- andel kvinnor (%)	63,1	63,6	62,1	57,7	73,0	72,0	70,8
Antal medlemmar i ledningsgruppen (st)	75	85	143	116	5	5	5
- andel kvinnor (%)	28,0	30,6	23,8	25,9	40,0	20,0	20,0
Antal tillsvidareanställda	13 015	10 207	16 771	12 749	2 098	2 936	2 283

och provanställda (st)							
- andel kvinnor (%)	65,0	62,0	63,4	63,4	63,3	73,1	72,1
- andel deltidsanställda (%)	63,2	71,7	64,4	75,9	74,2	73,7	76,3
Antal tidsbegränsat anställda (st)	5 508	5 655	5 416	6 329	601	850	1 105
- andel kvinnor (%)	66,5	72,0	64,5	64,5	85,5	69,4	68,0
Totalt antal anställda	18 407	15 862	22 187	18 988	2 699	3 786	3 388
Genomsnittlig ålder (år)	35,1	35,7	36,0	33,7	35,0	34,0	31,0

* notera att några av föregående års siffror har uppdaterats efter att ny data har kommit in efter rapporteringstillfället samt att 2022 och 2023 års siffror för Coop total är exkluderat Coop Värmland pga. senarelagd rapportering och stämma

Sjukfrånvaro och arbetsskador	Coop 2020	Coop 2021	Coop 2022*	Coop 2023*	Coop Väst 2021	Coop Väst 2022	Coop Väst 2023
Total sjukfrånvaro (%)	7,1	7,5	7,5	6,7	8,3	7,2	7,1
- kvinnor (%)	7,4	8,0	8,1	7,2	8,6	7,9	7,9

- män (%)	6,7	6,8	6,5	5,9	7,7	5,3	4,9
Arbets-skador (antal)	473	463	553	506	73	98	129
Olyckor / Tillbud (antal)	877	993	1 128	1383	49	52	14
Personalomsättning (%)	12,0	11,9	18,0	15,7	16,2	13,7	15,7

*Coop total exkl Coop Värmland, pga. senare stämma och inrapportering

7. Vårt samhällsengagemang

Coop har en lång tradition av samhällsansvar i samverkan med våra medlemmar. Vårt samhällsengagemang sker delvis genom ideella organisationer som alla har stor kompetens på sina respektive områden. Till exempel biståndsorganisationen We Effect som ger människor verktyg att ta sig ur fattigdom. Under 2023 har We Effect fått in 8 041 434 kronor via Coop, KF och Konsumentföreningarna, bland annat genom att kunder har valt att trycka på biståndsknappen vid pantningen av returflaskor i våra butiker. Coop har genom sitt stöd till We Effect bidragit till arbetet för att utrota hungern i världen. I 20 av världens fattigaste länder verkar We Effect, via lokala jordbrukskooperativ, för att långsiktigt bygga upp trygga matsystem och säkra tillgången till näringsrik mat. Bland annat får medlemmarna utbildning och kunskap i jordbruksmetoder, klimatanpassning och djurhållning, samt tillgång till spar- och lånegrupper. Coops stöd ger människor rätt förutsättningar för att själva ta sig ur fattigdom och sätta mat på bordet. Det primära målet för We Effect att uppnå FN:s globala mål nr 2: Zero Hunger.

1983 grundade KF biståndsorganisationen Vi-skogen som planterar träd i Kenya, Rwanda, Uganda och Tanzania, där avskogning är ett enormt problem. Under 2023 har Coop, KF och konsumentföreningarna samlat 8 894 143 kronor via Biståndsknappen, bärkassar och poängshopen till Vi-skogens arbete för en mer hållbar värld. Pengarna har bidragit till att 421 770 träd har planterats i östra Afrika.

De träd som Vi-skogen planterar växer i jordbruk. Metoden som används kallas för agroforestry och bekämpar fattigdom och klimatförändringarnas effekter på samma gång. Den ökar också den biologiska mångfalden. Vi-skogen arbetar i Kenya, Uganda och Tanzania. Det är länder där klimatförändringarnas effekter är tydliga med uteblivna skördar för landets småskaliga bönder och brist på vatten och mat. I det läget är de träd som Vi-skogen planterar livsavgörande.

Coop Väst sponsrar lokala idrottsorganisationer som riktar sig mot barn- och ungdomsverksamhet. Dessutom finns stipendier att söka för föreningar i Coop Västs verksamhetsområde. Årets stipendier, totalt 300 000 kr, tilldelades 15 föreningar

- Stångenäs AIS
- Kungälv's Självförsvarsklubb Chikara
- Lidköpings Kanotförening
- Gladiators Sports Club
- Trollhättans Suzukiförening
- Leksaksbiblioteket
- HK Brätte
- Tranås BoIS Bandyklubb
- Hultsjö IF Atom
- Färgelanda Judoklubb
- Kvänums IF
- Eriksbergs IF
- Mariestads Bois Dam
- IFK Österbymo
- Österkorsberga Idrottsförening

8. Summering av hållbarhetsrapport

Miljö	Policyer: Coops arbete inom miljö styrs av vår policy för hållbar utveckling samt våra fokusområden bland annat kring miljöhänsyn och kemikaliekontroll, vilka vi bedriver vårt dagliga arbete utifrån. Inom ramen för dessa framgår att vår verksamhet ska kännetecknas av en hållbar resursoptimering och att vi bedriver ett aktivt arbete inom områden så som matsvinn, resurshållning och energieffektivisering, hållbar råvaruförsörjning, utfasning av särskilt farliga ämnen och material samt ger råd om kemikalier i vardagen till våra kunder och medlemmar. Leverantörer ska uppfylla de krav vi ställer i varu- och leverantörskraven. Det gäller till exempel farliga ämnen, möjligheter till revisioner, lagstiftning, branschgemensamma överenskommelser osv. Resultat av policy: Resultatet av våra styrdokument på miljöområdet syns primärt i det arbete som vi bedriver inom våra tre målområden: hållbart sortiment, hållbara butiker och hållbara leverantörer. Detta arbete
-------	--

redogörs för ovan under respektive rubrik. Under 2023 har ett stort arbete slutförts med att ta fram Hållbarhetsstrategin 2033 för Coop i Sverige. Den godkändes av dels KFs styrelse (19 sept. 2023), dels CSABs styrelse (6 dec 2023). I båda styrelserna är föreningarna representerade. Det innebär att från nu och 10 år framåt har vi en riktning på hållbarhetsarbetet där alla delar inom Coop i Sverige är berörda. Läs med om Hållbarhetsstrategi 2033 under rubriken ovan.

Vi har satt Science Based Targets (SBT), och fått de godkända 2021, (se avsnittet klimat ovan). Under 2023 har det tagits fram en metodik för att fördjupa SBT med kommande uppgradering FLAG.

Vi har även under 2023 fortsatt den intensiva utvecklingen av hållbarhetsdeklarationen (läs mer ovan och på coop.se/hallbarhetsdeklarationen). Den är en bärande del i Hållbarhetsstrategin 2033. Under 2023 har vi förstärkt data och informationshanteringen kring den, skapat ett förenklat gränssnitt till leverantören och testa ett nytt designuttryck för den som skannar med hjälp av Coop appen.

Risker och riskhantering: Som inköpare av stora mängder livsmedel och andra dagligvaror ligger de primära miljörelaterade riskerna för vår verksamhet framför allt i leverantörsledet. Riskerna att leverantörer inte bedriver verksamhet i linje med våra policyer är störst i de länder som klassas som högriskländer av BSCI. Genom en kvalitetssäkrad och gedigen inköpsprocess ställer vi krav på leverantörerna bland annat på riskminimering och på att vi kan genomföra revisioner. I våra varu- och leverantörskrav, som är en del av avtalet mellan oss och leverantören, beskriver vi våra krav och vad man som leverantör till Coop ska följa. Under 2023 arbetade vi igenom varu- och leverantörskraven för att dels uppdatera, dels gör dem mer användarvänliga, både för leverantören och vår egen uppföljning vid inköp bland annat Vårt arbete för att minimera dessa risker beskrivs ovan under rubriken Våra leverantörer. Övergripande riskpolicy gäller för alla organisationer inom KF-sfären. Om man som

	enskild medarbetare upptäcker brister i vårt arbete med bland annat risker så finns det möjlighet att använda visselblåsarfunktionen. Under 2023 inkom 16 ärenden och inga av dessa var miljörelaterade. Resultatindikatorer: Våra strategiskt prioriterade resultatindikatorer inom miljöområdet redovisas ovan under rubrikerna Vårt sortiment, Våra leverantörer och Våra butiker. De innefattar exempelvis vår klimatpåverkan kopplat till transporter och elförbrukning och från 2021 kopplat till SBT. Med stöd i Hållbarhetsstrategi 2033 kommer vi ytterligare utveckla vad vi mäter och hur vi gör det än mer datadrivet. Det kopplar tydligt in till kommande redovisningar enligt CSRD på ett bra sätt.
Sociala förhållanden och personal	Policyer: Arbetet för att säkra goda sociala förhållanden och personalrelaterade frågor styrs primärt av vår personalhandbok, arbetsmiljöpolicy samt vår interna och externa uppförandekod. Det är också en självklar del av vår policy för hållbar utveckling. Den externa uppförandekoden ska signeras av våra affärspartners och leverantörer. Den interna uppförandekoden gäller för samtliga organisationer och anställda inom KF-sfären som använder sig av eller arbetar under varumärket Coop, d v s Coop i Sverige. Resultat av policy: Våra policyer guidar oss i vårt arbete för att ta det arbetsgivaransvar som åligger oss, bland annat i form av att vi genomför lönekartläggningar, systematiskt arbete med utvecklingssamtal och andra avstämningar som sker regelbundet och hela tiden strävar efter att skapa en god arbetsmiljö. Vi har ett stort utbud av både obligatoriska och frivilliga utbildningar för all personal i alla led i organisationen. Vi arbetar ständigt för att stärka vår status som en attraktiv arbetsgivare och befinner oss för närvarande mitt i en kulturrese där vi ska fortsätta stärka erbjudandet till våra kunder och stoltheten bland våra medarbetare. En omfattande ledarutbildning har skett under 2023 där en del av utbildningen är hållbarhet och hälsa. I slutet av 2023 har en stor omorganisation skett med flera uppsägningar och omflyttningar. Hur det påverkar verksamheten är fortsatt inte helt

	klart. Självklart påverkar det arbete med hållbarhet också. Exakt hur är oklart. Rent organisatoriskt har enheten Hållbarhet på Coop inte påverkats utan har fortsatt vakanser som kommer att tillsättas och som också kommer att utökas med en hållbarhetscontroller. Risker och riskhantering: Framför allt medarbetare på terminal och i butik exponeras för fysiska hälsorisker bland annat genom tunga lyft och risken för rån, trakasserier osv i butiksmiljöer. Systematiskt arbetsmiljöarbete hanteras via utbildningar till chefer både genom e-learning och fysiska utbildningar inom ramen för Coopskolan och introduktionsprogram för nyanställda samt med råd och anvisningar från krisgruppen kring till exempel pandemin. Vi arbetar även systematiskt med att förebygga rån och mildra konsekvenserna av rån genom utbildning, gedigna rutiner och införande av slutna kontanthanteringssystem och kontantfria kassor och snabbkassor. Övergripande riskpolicy gäller för alla organisationer inom KF-sfären och Coop i Sverige. Risker som berör livsmedelshantering styrs noga av våra rutiner och riktlinjer som bygger på SvDHs Säker mat i din butik samt riktlinjer som vi tillsammans i branschen satt. Vi har ett gediget arbete med internkontroll och kvalitetssäkring utifrån dessa riktlinjer. I varje förening finns en person med dedikerat ansvar för att hantera risker i verksamheten samt kvalitetssamordnare som arbetar operativt i butiksmiljön. Regelbundna möten mellan dessa personer skapar förutsättningar för att dela erfarenheter, skapa gemensamma rutiner och hanteringsmetoder osv. Resultatindikatorer: Resultatindikatorer redogörs under rubriken Medarbetare. Det är till exempel personalomsättning, sjukfrånvaro och könsfördelning.
Mänskliga rättigheter	Policyer: Via KF är Coop anslutet till FN:s Global Compact, vilket ställer krav på vårt arbete med mänskliga rättigheter. Detta tydliggörs i vår hållbarhetspolicy samt interna och externa uppförandekod. Våra uppförandekoder baseras på internationellt vedertagna standarder såsom FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, FN:s konventioner om barns

	rättigheter och avskaffande av all slags diskriminering mot kvinnor, OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt ILO:s konventioner. Varu- och leverantörskraven ställer tydliga krav på våra leverantörer och ska skrivas under som en bilaga till avtalet mellan oss och följas av alla leverantörer. Under 2023 har vi fortsatt varit aktiva i arbete med ETI Sverige. (Ethical Trading Initiative). ETI Sverige är en plattform för erfarenhetsutbyte, skapa samsyn kring mänskliga rättigheter inom handel. Medlemmar kommer från fler branscher än livsmedel bla är även fackförbund medlemmar. Det ger oss möjligheter att fördjupa problembilder och frågeställningar mer och skapa en bredare förankring. till exempel har arbetet med säsongs- och migrantarbetares situation i till exempel citrusproduktionen varit ett område som vi tillsammans har lyft och funnit arbetsmetodik kring. Varje år gör ETI en genomlysning av vårt arbete med socialt ansvar. Den ger oss vägledning kring hur vi ska arbeta vidare. Under Q1 2024 kommer enheten Hållbarhet att anställa en person som dedikerat arbetar med socialt ansvar bla med utgångspunkt i kommande lagstiftning (CS3D, Corporate Social Due Dilligence Directive) och med fortsatt stöd internt till inköp samt med utvecklingen av de projekt som är en del av till exempel citrus i Marocko. Resultat av policyer: Våra styrdokument inom mänskliga rättigheter guidar såväl vårt interna arbete som de krav vi ställer på våra leverantörer. Hur vi jobbar med detta i leverantörsledet beskrivs under rubriken Våra leverantörer. Risker och riskhantering: De främsta riskerna för överträdelser mot de mänskliga rättigheterna finns i vårt leverantörsled och då främst i de länder som klassas som högriskländer av till exempel BSCI. Genom revision och en kvalitetssäkrad inköpsprocess synliggör vi överträdelser och ställer krav på åtgärder samt uppföljning. Hur vi arbetar med dessa inköp beskrivs under rubriken Hållbara leverantörer. Övergripande
--	--

	riskpolicy gäller för alla organisationer inom KF-sfären och hela Coop i Sverige. Resultatindikatorer: Vi mäter bland annat antal genomförda revisioner som under 2023 uppgick till 34 stycken. Vi ser dock vikten av att bygga upp lokala kontakter för revisioner och kontroll så vi även under likande situationer som pandemin har skapat, kan fortsätta genomföra revisioner. Har vi lokala kontakter kan vi utföra mer regelbundna revisioner och kan då lättare följa utvecklingen hos våra leverantörer och producenter. Under avsnittet Våra leverantörer beskriver vi hur vi arbetar med mänskliga rättigheter i våra leverantörsled idag. Även under våra medarbetare beskriver vi hur vi arbetar personalen inom Coop i Sverige.
Anti-korruption och fusk	Policyer: Vår interna och externa uppförandekod och koden mot mutor, som är baserade på IMMs kod (Institutet Mot Mutor), är grunden för vårt anti-korruptionsarbete. Tillsammans skapar de en tydlighet för oss och gäller alla som verkar inom Coop i Sverige och under varumärket Coop. I uppförandekoden för medarbetare finns tydliga skrivningar kring gåvor. Livsmedelsfusk i våra leverantörsled med till exempel andra ursprungsländer, andra ingredienser osv förekommer allt oftare. Vi kontrollerar våra EVM (egna varumärken) för att minimera fusk. Under kommande år kommer vi behöva bygga upp ytterligare verksamhet kring fusk och kontroller. Allt för att skapa förutsättningar för kunden och våra medlemmar att kunna göra hållbar val. Ett steg för uppbyggandet är nyanställning av en verksamhetsutvecklare med inriktning socialt ansvar. Den nyanställningen kommer ske under Q1 2024. Resultat av policyer: Våra policyer som berör anti-korruption vägleder både vårt interna arbete och de krav vi ställer på våra affärspartners till exempel leverantörer. Under rubriken Hållbara leverantörer beskrivs det arbete som görs i leverantörsledet idag. En whistleblower-funktion finns för att anställda anonymt ska kunna anmäla misstankar kring exempelvis mutbrott. Under 2023 fick vi inte in något ärende som rörde korruption. Övergripande riskpolicy gäller för alla organisationer inom KF-sfären.

	Risker och riskhantering: De främsta riskerna för korruptionsbrott och matfusk sker i vårt leverantörsled och då främst i de länder som klassas som högriskländer av bland annat BSCI. Genom våra revisioner, vår tydliga inköpsprocess och vår gedigna kvalitetssäkring minskar vi riskerna för korruption i leverantörsleden. Hur vi arbetar med kontroll och riskminimering beskrivs under rubriken Våra leverantörer. Även i den egna verksamheten finns en risk för korruptionsbrott, bland annat vid lokala inköp som görs i konsumentföreningarna och vid kontakt med befintliga och potentiella leverantörer vid till exempel ny- och ombyggnationer. Den risken minimeras bland annat genom den whistleblower-funktion som har införts samt genom de rutiner som appliceras vid lokala inköp och de utbildningar kring risker som alla medarbetare inom inköps genomför. Resultatindikatorer: Vi beskriver mer kring arbetet med anti-korruption under avsnittet Våra leverantörer.
--	--